

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านชุมชน ด้านโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้มีความใกล้ชิดผูกพันพึ่งพาอาศัยกันและกัน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเป็นสิ่งสำคัญต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องร่วมมือกับชุมชนและองค์กร หน่วยงานต่างๆ ในการจัดการศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ทำให้สถานศึกษากับชุมชนมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีความรัก ความผูกพัน และชุมชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของสถานศึกษาจะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน โดยการระดมทุน ทรัพยากร บุคลากร และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือต่อสถานศึกษาทุกๆ ด้านในการพัฒนาการศึกษา และพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2550, หน้า 116) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 289 ได้กำหนดไว้ในวรรคสองว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิ์ที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ”

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนมีแนวทางการบริหารงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 9) ระบุไว้ในหมวดที่ 4 มาตรา 29 กล่าวไว้ว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารและเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชนและสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(2553, หน้า 17-20) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559 มีเจตนารมณ์มุ่งพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นหลักฐานของการพัฒนา โดยมีเป้าหมายให้คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการ มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ สามารถประกอบวิชาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่เข้มแข็ง และมีสมดุลภาพ 3 ด้าน คือ เป็นสังคมที่มีคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนยังได้กำหนดไว้ในระบบหลักเกณฑ์ในกระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 22-23) กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ในหมวด 1 บททั่วไป ข้อ 5 ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งนี้ด้วยการรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนมีการกำหนดเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2555, หน้า 66) การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สมศ.) ตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด “พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและต้นสังกัด หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดทั้งนี้สถานศึกษาต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ตามกฎกระทรวงซึ่งผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดจะสามารถสะท้อนประสิทธิผลของคุณภาพการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาโรงเรียนกับชุมชนจะมีความสัมพันธ์กันได้เพียงใด ย่อมต้องอาศัยปัจจัยและ

องค์ประกอบต่างๆ หลายด้าน ช่วยให้สร้างความสัมพันธ์สำเร็จได้ด้วยดี และสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2545, หน้า 75-76) ฝ่ายสำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร ได้นำเสนอไว้ว่า กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีรูปแบบพิเศษ เป็นองค์กรที่ปกครองตนเอง และทำหน้าที่จัดการศึกษาให้ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีสำนักงานการศึกษาเป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดจำนวน 433 แห่ง สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2545, หน้า 12) ได้กำหนดนโยบายและแผนงานด้านการศึกษาของ กรุงเทพมหานคร ในช่วง พ.ศ. 2545-2549 ไว้หลายด้าน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบ บริหารและการจัดการศึกษา รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารการศึกษาตามหลักการของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นการกระจายอำนาจลงสู่ระดับโรงเรียน

นอกจากนี้แผนพัฒนากรุงเทพมหานครโดยรวมก็กำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนนั้น ได้กล่าวถึง การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่จากการสำรวจพบว่า ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในสถานศึกษา น้อยและขาดความจริงจัง และสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร (2552, หน้า 1) ได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ตลอดจนนโยบายของรัฐในด้านการศึกษามากอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) และนโยบายของคณะผู้บริหาร กรุงเทพมหานคร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ในการบริหารการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมี คุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่องส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการบริหารการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการภาษาต่างประเทศ โดยครูชาวต่างชาติ พัฒนา โรงเรียนด้วยระบบเครือข่ายโรงเรียน โดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบ คณะกรรมการสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร (2552, หน้า 12) ได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 9 (3) กำหนดให้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาทุกระดับชั้น เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียง สำหรับการ ส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษานั้น สำนัก การศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงได้จัดทำมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 17 โรงเรียน ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ 17.1 โรงเรียนมีระบบกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา การศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ 17.2 โรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน

ในการพัฒนาการศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา และการบริหารสถานศึกษา

สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความร่วมมือจากชุมชนและองค์กรหน่วยงานต่างๆเป็นการสร้างความเข้าใจที่ดีต่อสถานศึกษา ให้ชุมชนมีความตระหนักและความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษา เพื่อจะได้ระดมทุนทรัพยากร บุคลากร ให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาการศึกษาและสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย ตามพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษากับชุมชนมีความเข้าใจที่ดีต่อกันจะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาชุมชนและนำไปสู่การพัฒนาประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยสนใจ ที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการบริหารงานความสัมพันธ์และเป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านชุมชน และด้านโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้
2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านชุมชน และด้านโรงเรียน มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2555 มีจำนวน 7 เขต ได้แก่ เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตบางแค เขตภาษีเจริญ เขตราษฎร์บูรณะ เขตหนองแขม จำนวน 69 โรงเรียน จำนวนประชากร 2,916 คน (กลุ่มงานนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2555)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 350 คน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของเคร์จซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p.608) โดยแต่ละขั้นตอนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ขั้นตอนที่ 1 สุ่มเลือกโรงเรียนโดยการจับสลากตามขนาดของโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 สุ่มครูตามจำนวนที่ต้องการ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 29-30) และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตามแนวคิดของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540, หน้า 81) ดังนี้

2.1 พฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

2.1.1 การประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2.1.2 การให้บริการแก่ชุมชน

2.1.3 การร่วมกิจกรรมของชุมชน

2.1.4 การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

2.1.5 การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

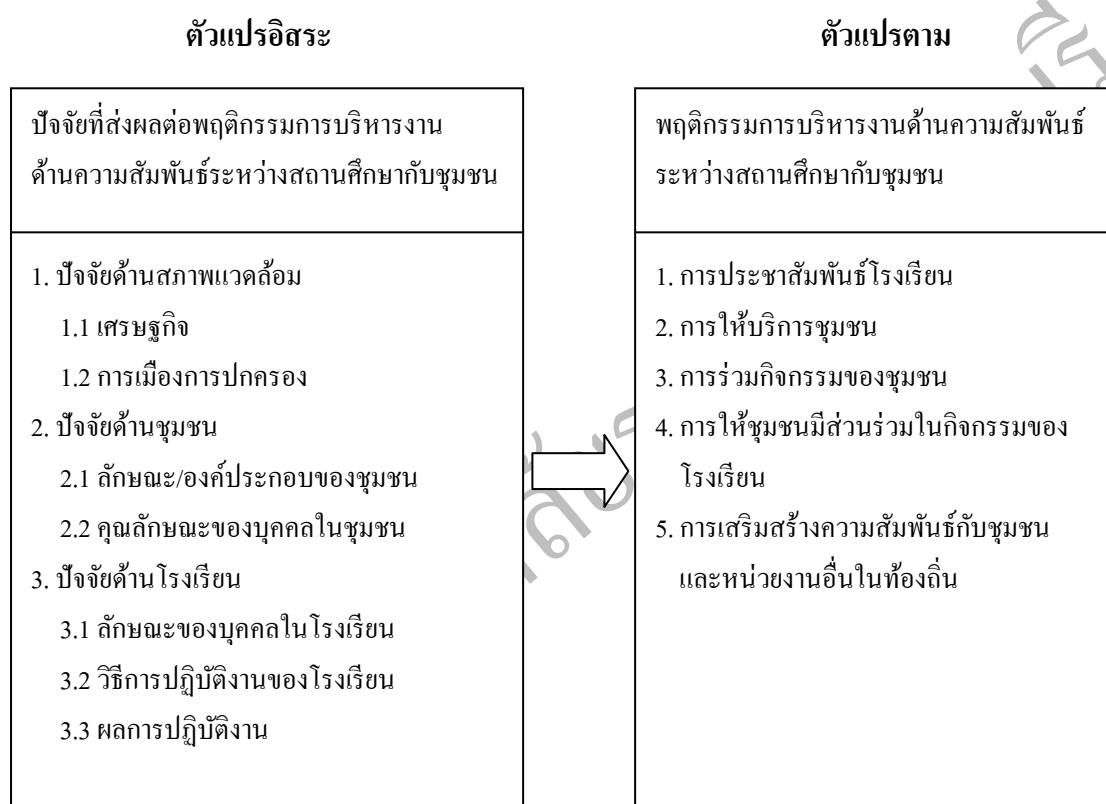
2.2.1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

2.2.2 ปัจจัยด้านชุมชน

2.2.3 ปัจจัยด้านโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ตามความคิดเห็นของครูโดยผู้วิจัย มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นิยามศัพท์เฉพาะที่เป็นคำหลักๆไว้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนดำเนินการร่วมกับชุมชน หรือสื่อสารกับชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ประสานประโยชน์

ร่วมกันก่อให้เกิดความร่วมมือกัน สนับสนุนซึ่งกันและกันอันนำไปสู่การพัฒนาทั้งโรงเรียนและชุมชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับชุมชน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาและช่วยส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในเรื่องต่างๆ มี 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านชุมชน และ ปัจจัยด้านโรงเรียน ดังนี้

1. **ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม** หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีความพร้อมในการสนับสนุนทรัพยากรแก่โรงเรียน สภาวะทางเศรษฐกิจของชุมชนมีความพร้อมในการสนับสนุนทางการเงินแก่โรงเรียน การเมืองการปกครองที่แวดล้อมชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือโรงเรียน หน่วยงานราชการและหน่วยงานอื่นๆ ให้ความร่วมมือประสานงานกับโรงเรียน สภาพแวดล้อมภายนอกมีอิทธิพลต่อโครงสร้างและกิจกรรมของโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีความแตกต่างกันมีผลกระทบต่อการทำงานของโรงเรียน สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่อการทำงานของโรงเรียน สภาพแวดล้อมโรงเรียนเป็นแหล่งทรัพยากรวัสดุและมนุษย์ที่มีบทบาทสำคัญต่อโรงเรียน

2. **ปัจจัยด้านชุมชน** หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับคนในชุมชนมีความศรัทธาต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน คนในชุมชนมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นเจ้าของโรงเรียน คนในชุมชนมีความพร้อมและยินดีเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนเสมอ คนในชุมชนมีความพร้อมและสภาพที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น เป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศิษย์เก่า ผู้ปกครองนักเรียน ลักษณะนิสัยพื้นฐานของคนในชุมชน เช่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ ชอบทำบุญ ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน สม่่าเสมอชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนให้การสนับสนุน ส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ชุมชนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อโรงเรียน

3. **ปัจจัยด้านโรงเรียน** หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษารุ่นก่อนสร้างสมศรัทธาเอาไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและให้กำลังใจแก่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม กับโรงเรียน โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โรงเรียนทำงานร่วมกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โรงเรียนให้ความเอื้อเฟื้อกับชุมชนหรือให้บริการสถานที่ วิชาการและด้านอื่นๆ โรงเรียนมีความน่าเชื่อถือด้านการเงิน โรงเรียนมีชื่อเสียงในด้านวิชาการ และด้านอื่นๆ โรงเรียนมีทีมงานที่ดี ทั้งผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการมูลนิธิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง กระบวนการบริหารงานของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาและเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มี 5 องค์ประกอบด้วยกัน คือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ดังนี้

1. **การประชาสัมพันธ์โรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการดูแลเด็ก เพื่อเตรียมพร้อมด้านการเรียน การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนได้รับความสนใจจากผู้ปกครอง โรงเรียนมีการปฐมนิเทศผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าใหม่ โรงเรียนมีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน

2. **การให้บริการแก่ชุมชน** หมายถึง โรงเรียนให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์แก่ชุมชน โรงเรียนมีการให้ความรู้ด้านวิชาการ การดูแลสุขภาพอนามัย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน โรงเรียนให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาในกิจกรรมของชุมชน โรงเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน โรงเรียนให้บริการด้านส่งเสริมเศรษฐกิจและอาชีพแก่ชุมชน

3. **การร่วมกิจกรรมของชุมชน** หมายถึง โรงเรียนมีการร่วมงานอื่นๆของชุมชนหรือบุคคลตามวาระอันควร โรงเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีท้องถิ่นของชุมชน โรงเรียนมีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชุมชน โรงเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นหรือบำเพ็ญประโยชน์อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการส่งครูและวิทยากรเข้าไปให้ความรู้ในกิจกรรมของชุมชน

4. **การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ด้านแรงงาน และวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมีการเชิญชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เช่น งานวันแม่ วันเด็กและวันสำคัญอื่นๆ โรงเรียนมีการใช้ชุมชนเป็นแหล่งวิชาการ การเชิญปราชญ์ชุมชนเป็นวิทยากรให้ความรู้ในโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริจาควัสดุอุปกรณ์และการหาทรัพยากรต่างๆให้กับโรงเรียน

5. **การสร้างเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น** หมายถึง โรงเรียนมีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม และสมาคมเพื่อการศึกษา เช่น สมาคมผู้ปกครอง ครู และชมรมศิษย์เก่า โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษามีการติดต่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการให้แก่ชุมชน มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชนหรือโรงเรียนอื่นๆในท้องถิ่น โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษา

โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งการแบ่งกลุ่มตามโครงสร้างการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครมี 7 เขต ประกอบด้วย เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตบางแค เขตภาษีเจริญ เขตราษฎร์บูรณะ เขตหนองแขม จำนวน 69 โรงเรียน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2555)

ครู หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนตลอดจนการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ที่มีลักษณะทางสังคมตลอดจนกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจ มีความศรัทธา มีความเชื่อ เชื้อชาติ การงาน หรือมีความสนใจที่คล้ายคลึงกัน มีการเกื้อกูลกัน และขอบเขตของชุมชนจะมีอาณาบริเวณที่ชัดเจน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับชุมชน และผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน
2. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับชุมชน
3. ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตต่างๆ ในกลุ่มกรุงธนใต้ สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานอื่นๆในการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา นำไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน